

Reumatoidni artritis - fizioterapijski pristup

Uvod Reumatoidni artritis je upalna bolest vezivnog tkiva koja uzrokuje bol, otekline, ukočenost i gubitak funkcije zglobova te zahvaća ponekad i druge izvanzglobne strukture. Osim navedenih tjelesnih tegoba, često je praćena umorom, frustracijama, depresijom i strahom osoba oboljelih od te bolesti. Takva složena problematika zahtijeva timski rad mnogih medicinskih stručnjaka te psihologa i socijalnih radnika. U ovom seminarSKOM radu ćemo problematiku reumatoidnog artritisa predstaviti sa naglaskom na fizioterapijske intervencije. Incidencija Reumatoidni artritis zahvaća žene češće nego muškarce u odnosu 3:1 te se smatra da je ukupno oko 1% -2.5% populacije zahvaćeno ovom bolešću. Ta brojka raste na 6% zahvaćene muške populacije u dobi iznad 75 godina i 16% ženske populacije iznad 65 godina (Barnes, 1980.). Bolest obično počinje u dobi između 20.-45. godine, iako se može javiti u djetinjstvu ili starosti. Etiologija Primarni uzrok reumatoidnom artritisu još nije poznat. Istraživanja su utvrdila vezu između pojave bolesti i antigena tkivne podudarnosti HLADR1 i DR4. Utvrđeno je da su između 60-80% oboljelih od RA nosioci tih antigena. Kod 10% pacijenata se može dokazati genetski faktor kod pojave bolesti. Neki virusi i bakterije se također dovode u vezu sa bolešću, ali se na tom području očekuje još istraživanja. Prehrana, stres, trauma, klima i sl. nisu dokazano povezani sa bolešću, ali se smatra da mogu biti okidač. Patogeneza Smatra se da još nepoznati primarni agensi mijenjaju neke bjelančevine u organizmu te neprepoznajući ih kao svoje, organizam stvara protiv njih antitijela. Razvija se imunološki proces autoagresije, imunokompleksi se talože posvuda, a napose na stijenke krvnih žila izazivajući difuzni vaskulitis, a potom i sinovitis, tj. upalu unutrašnjeg lista zglobne čahure,

čime počinje upala zglobova. Povećava se broj pokrovnih stanica sinovijskog sloja te se nakupljaju stanice karakteristične za upalu (npr. polimorfonuklearni leukociti). Iz sinovijskog sloja se u zglobnu šupljinu izliva upalna tekućina, sinovijski sloj hipertrofira te se njegove resice povećavaju i prodiru u zglob. Proliferacijom stanica se razvija granulacijsko tkivo bogato agresivnim stanicama i razgradnim enzimima koje razara zglobnu hrskavicu i kost. Razaranje počinje na hvatištu sinovijskog zgloba na kost, a potom se širi na sve zglobne površine. Kada granulacijsko tkivo poslije bude prožeto vezivom, nastaje tzv. panus, koji buja dalje te može spojiti okrajke kostiju koje su činile zglob. Tako u završnoj fazi može nastati ankiloza, koja je isprva fibrozna, a kasnije okošta. Ako je destrukcija zglobnih površina izrazito velika, dolazi do teških deformacija zglobnih površina, sve do sublukacija i luksacija. Takvi su zglobovi funkcijski neupotrebljivi. Slične promjene nalazimo u tetivnim ovojnica (može izazvati rupturu tetive) te u burzama i vezivnom tkivu mišića. Mišići zbog toga, ali i zbog inaktiviteta, atrofiraju. Sve te promjene remete biomehaniku zglobova i pridonose razvoju deformiteta. Na kostima se zbog upale i inaktiviteta razvija osteoporoza, isprva na krajevima kostiju, a kasnije po čitavom skeletu. Ekstraartikularne manifestacije bolesti opisat ćemo u posebnom odjeljku.

Manifestacije bolesti na zahvaćenim zglobovima

Bolest se javlja kao simetrični poliartritis, koji obično počinje periferno te se širi proksimalno, npr. na ruci zahvaća prvo proksimalne zglobove prstiju šake, zatim zahvaća ručni zglob, lakat, a tek u podmaklom stadiju zglob ramena. Početak može biti akutan, kada se pacijent jedno jutro budi sa oteknutim i ukočenim zglobovima ili podmakao sa tegobama poput umora, gubitka apetita,

subfebrilnim temperaturama i nesanicom. Takav podmukao početak bolesti ujedno ukazuje na lošiju prognozu bolesti te zahvaća 60-70% pacijenata (Akil & Amos, 1995.). Zahvaćeni zglobovi

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com